

سجاول - كعل الطزوه وهو لا يعرف سما دلت
 من عناديه شني لكان عناديه وهما انحصيان و
 سجول كجفر نام شخصه -
 سرطله - درازی با اضطراب سرطل كجفر
 نعت منه -
 اسرافیل - بالكسر نام فرشته وقيل قاس
 بمرزة اصيله -
 سعاقل - شتران دراز -
 سقل - بالفتح بروزن ومعنى صقل كزودون
 باشد وبالضم كمرغلة في الصاد والسيدقل لصيق
 اسقل سقال بكسرهما يازوشي وكنت مرد لا عز
 میان والسقل من تخيل سب زار پشت -
 سقل ربالكسر نايك ست سياه رنگ دفتر ك
 آسكال وسكال كقوة ج -
 سمطل - وسمطول - دراز مضطرب -
 اسماعيل - بالكسر ابن ابراهيم خليل عليه السلام
 ومعناه مطيع الله وهو الذبح على الحجج -
 مسعمل - كشمع شتر دراز -
 مسعمل - كشمع لاغر -
 سمندل - مرغیست بند كدر آتش نسوزد -
 سجال - بالكسر موضعی -
 سذطله - دراز شدن سذطیل دراز و اول
 بفتح الطاء لضعیف ماشی يكاد یسقط او ماشی او
 من یخدر راسه ویر تقع او التامل لا یكس نفسه
 والعظیم البطن مضطرب یخلق سذطاله بالضم رتال
 بالسكون وزن فرود آرنده -
 سذطل - كویست خر یطاهر همان -
 سهیل - كجفر دلاور -

فصل الثمین

شبل شبل - بالكسر شربچو شبل و اشبال رخ
 لبوه مشبل باد شیر با بچگان اشبال مهربانی
 كردن صلته بعلى و بچگان پروردن زن بوه
 شبول كوا لیدن كودك ریح من امض ۴
 ششل ششل - الاصلح - درشت پشتان
 ریح من اك ۱۲ و بضمها وهو ابدال من شتن -
 شرحل - شرحل - نام مردی لایصرفت
 كره و معرفه لانه على زنه جمع كجج -
 شعل شعله - بالضم زبانه و درخش آتش شعل
 رض ان ۱۰ ج شعله پلیه سوزان شعل بضمین
 ج شعله هم شاعل ج شعل بالكسر خنور اوجرم
 كدر و س بنید كند شاعل اسه ذواشعال شعل
 پراگنده شدن غارت و جز آن یقال شعلت
 النار - و كیبه مشعله و جسمه او شعل پراگنده
 و هر جبهه - و بقطران در گرفتن شتر یقال
 شعل ابله بالقطران و آب چكیدن از مشك
 از هر جا س رواشعلت الطفة اسه شرح
 من الدم متفرقا - اشتمال در افروختن آتش و سر
 بموی سپید شعل بضمین سپیدی در دم سپ
 و جز آن پیدا شدن شعله بالضم اسم نیه فرس شعل
 بنه شعلار و قد شعل شعلالا اذا ابض بعض الذب
 فان بعض كفه فموا صغ - شعل تام مردی و
 ذهب القوم شعلیل اسه متفرقین -
 شعل شعل شغل - كلاهما بالسكون و بجر ك
 كار و تا پر وانی اشغال ج - یقال شغلت فلانا
 فاننا شغل و هو مشغول و لا یقال اشغلت شغل
 شاعل توكید ل مثل لیل لائل - و یقال شغلت
 عنك بكذا و اشغلت و قد قالوا اشغلت لانه
 لا یجیب ما لم یسم فاعله -

شکل شکل - مانند اشكال شكول ج - یقال
 هذا شكل بكذا او اشبه شكل بالكسر ناز امرأة ذات
 شكل ریح ك ان ۱۲ شكل شكلا گو سپند تیه گاه
 سپید شكل بالتحريك مصدر و شكلا ایضا حاجت
 اشكاه مثالیقال لنا قبلك اشكاه ای حاجه شكاه
 بالضم شرحی سپیدی چشم كاشكاه فی سوادها شكل
 بالتحريك مصدره ریحین شكلا و دم اشكل در جل
 اشكل اذا كان نیه بیاض و حمرة - اشكل ایضا
 كوی شكاه تیه گاه - دروش - و سوس - و خرد و توالق
 قل كل عمل على شكاه ای علی جدیدیه و طریقیه و جبهه
 اشكال سپیدی بنا گوش شكل بالكسر پای بند شكل
 بضمین ج - و رسن پالان شتر ك بند تا پالان
 سپس زود - و شكل سب - و اسپه ك سته
 تو اتم سپید بوش و كی نون دیگر یا عكس آن
 اشكال پوشیده شدن كاریقال شكل الامرا
 اشكال شده و اشكل انخل ای طاب رطبه و ادرك
 و اشكل الغیب ای ادرك بعضه و ریح و شكات القربا
 باشكال و شكات عن البعیر شد و شكال بن تصدیق
 و احقب - و شكات الكتاب ای قیده بالاعراب
 ریح من امض ۱۲ و شكات الكتاب ای ازلت
 عند الاشكال - شكاه موافقت تشاكل شكاه
 شكل بضمین بطنه از عرب -
 شلل شلل - رائذن ریح من امض ۱۲ الاسم
 الشلل و دو وقتن جامه شلال بالكسر پانگان
 یقال جاوا شكالا اذا جاوا ایطردون الابل شلل
 بضمین ایضا داغ جامه كه لبستن زود - و تباہ
 شدن دست ریح ك ان ۱۲ و شكاه الله دعا علیه
 یقال لا شلل ولا تكلمن شلل شكاه نعت منه و یقال
 لمن اجاد الرمی او الطعن لا شكلا ولا عمی ولا شلل

سجاول شبل شكل
 سرطله
 ششل
 اسرافیل
 شرحل
 سعاقل
 سقل شعل
 شكلا
 سمطل
 اسماعیل
 مسعمل
 مسعمل
 سمندل
 سجال
 سذطله
 شلل
 شغل
 سذطل
 سهیل

عشک ای اصل ایک شمشاد چکانیدان اب و آمار
ذو شمشل و شمشال ای ذوق طراش شمشال لنگر گوشت
رجل شمشال ضعیب سبک گوشت شمشال پیچیدگی در
از بر زره پوشند و زره کوتاہ اشلاج - و پلاس کہ
بر کجیت شتر پوشند و میان وادی شمشاد بالضم نیت
و کار دور -

شمول
شمردل شمشال
شمعل
شمعل
شمول شادل

شمعل شمول - فراز گرفتن چیز بیا و بیا رسیدن
و سوی دست چپ بر گشتن باد و وزیدن او بر کسی
اربع من امشال لغت منہ - و يقال جمع اللہ
شمکة ای ما شئت من امره و فرق اللہ شملہ اسے
ما اجتماع من امره کما من الاضداد - شمل لغتین فراز گرفتن
اربع ک افت ۴ و ابستن شدن ناستہ از گشتن
دیگر سے يقال شرکت ناقصا لقا حاسن فعل فلان
شمکة کلیم غریب کہ بخود در کشند و يقال اصابتا شمل من
سطر و اخطا ناقصو غیره و ابداً اسے اصابتا منہ شملہ
تلیل - و رایت شملان الناس و الایل اسے قلیل
و ما علی النخلة لا شمل و شملہ و شمایل اسے شملہ
قلیل من حملہ شمایل ایضا شامخا کے پر آگندہ
در نوک و ذہب و شمایل ای متفرقین ثوب شمایل
شمل شملط مشمل شمیر کو تاہ و کلیم نر و شملہ کہ لک
شمال بالفتح بادی کہ از طرف قطب شمالی و زو فیما
خمس لغات شمل لغتین و سکون شمال و شمال بالهمز
و شمائل بالقلب و شمال تشدید اللام ایضا شمالات
رج - و شمائل ایضا علی غیر قیاس - شمول آب و
شراب شمال و زیدہ و منہ خمر مشمولا و نار مشمولہ -

شادل
شمیل
شمول
شمعل
شمعل
شمول شادل

رعم ف اص ۴۴ ناقہ شملہ یکسر تن و التشدید اسے
خفیفہ شملال شمیل شملہ - و شمل ای اسع شمال سبک
باد شمال شدن و یک نیمہ یا بیشتر از مادگان را
آبستن کردن گشتن و میوه و خرما با نر کردن از خربت
و شمل شمال جامہ درخو و چیدین و فراز گرفتن
شمردل - شمردل - شتر سبک رو شمر و لہ ناقہ
پیکو خوبصورت -

شمعل - اشملال - شاب کردن و پر آگندہ
شدن شمعل تیز و شمعلہ ای هو و قراہتم
شمول شمول - برداشتن سبوسے را و شتر
دنبال را اصلتہ بالباشمئال اشالہ کہ لک تو
در و اشیدن دم شتر از دم تعد رعم ف اص ۴۴ و بر آگند
پلہ شرا و - و ما وہ شتران کہ شیر کم کردہ باشند و شبت
ماہ از قاج ایشان گذشتہ باشد و احد با شملہ
و يقال شولت الایل اسے سارت شمائلہ و آب
باقی ماندہ در بن مشک و الحجج اشوال - شادل
بہ نیزہ بسوی یکدیگر ملکہ کردن در عرب شادل شادل
شائل ما وہ شتر دم برداشتہ بخت آبتن شمول
رج شمولہ دم گزدم کہ در و ا باشد و منہ شملی لعرب
شوالہ و دو ستارہ کہ از منازل قمرست يقال لہما
شمیہ العقب و نام زنے گول و فیما اشمل انسان
عین شمع انسانات شولہ الناصحہ قال
ابن اسکیر ہی امہ بعد و ان و کانت تنصع لہما
فتعود یحیما و بالآ علیہم محققا - شوال نام ما ہے
نم شوالا شوا و یل رج - رجل شول مرد سبک
خدمت سبک کار شول بالکسر و اس خورد
شمعل - شمعلہ - بالضم شمش شمش لغتین
رعم ک افت ۱۲ اشمل شملہ لغتین شملہ
ایضا حاجت امر و شمعلہ زن میا تمام

مقل و هو اسم لها خاصۃ لای وصف بما الرجال شمل
مروی شادلہ شگفتن با ہم سخن گردانیدن -
شمول رب الفتح مروم در از پا و ثابت بن شمل
کمنبیر تابعی -

اعطنی شمعلہ - من کذا اسے تفرقہ منہ -
شمعل - الشراب شراب رایا لود رعم لغتین
شمعل الناقہ شتر ماہہ را و و شید شمل بالفتح و دست
یا کودک نوجوان آنگہ دوستی کند یا تو شمیل شملہ
و شافلہ صافاہ شمل و شملہ یکسر ہما پالونہ
شادل - کصاحب نام شخصہ و محمد بن شادل بن
علی بن یسار بوری صاحب اسحق بن راہویہ شادلہ
و بدست بمغرب اوی بالذال و منہا السد الکوسن
الشاملی استاذ الطائفہ الشاولیہ من بقیۃ الاسکن
و نیم یقول ابو العباس بن عطار اشعر تشک بحب الشاولیہ
لقم ماہ ترم فحق ذاک نمم و حصلہ و لا تعدون
عیناک عنم فاقم شموس ہدی فی عین النائل +
شادل کصاحب نام شخصہ و شدران بن شادل
من اجداد کحول و شیدلہ لقب عزیزی ابن عبد الملک
الفقیر الشافعی -

شمیل - کنز عیال الخطلہ و الحیف او ہوسر
و ابن عیلمان و ابن لہطہ و ابن حنہ و ابن اوس
او ہواوس بن شمیل صحابیون و ابن سعد
و ابن سعید و ابن شریک و ابن مسلم و ابن زبیر
و ابن اسکم محمد ثون -
الشر و ال - لغتہ فی السروال -
الشمیلہ من الاقدم لغتہ لغتہ فی الشمیلہ -
شمیلہ تغیر و ادن و نیار يقال شمیل الدنیار
شمشاقل و شقاقل و اشقاقل بیج رستی است
ہندی یربی فیلین و بیج البہارہ

شمیل بوسه کفص و بی اصحاب شمیل علی بن ابی حمزہ سراج من صوت او شمیل علی بن ابی حمزہ سراج

ضیل

صغیل - ضرزل
صغیل - ضاعل

صنطل - ضغیل
صهطلة - ضغیلة
صال - ضندل

طیل
ضال

طحل
ضغیل

ضحل

ضححل

ضحل

ضحل

طریل

طرچیل

طسل

یکون فی غیر البرنی و یقال طیل صغیل ایضا و یس علی
فیعل غیره -

صغیل - الطعام - طعام بر و عن چرب کرد -

صغیل - کشفند و جنب بلا می بر و کشفند
نام شخصی ازین تغلب -

مصنطل - بکسر الطاء آنکه سر خود را فرو و آرد -

صهطلة - نرمی چیز -

صال - یصیل - لغت فی یصول و یصل له بکذا
بالکسر و یران کرده شد و میرانیده شد -

فصل الضاد

ضال - ضغیل - نزار ضالک مصدر من (یعنی ضغیلها)
و ضغیف شدن بر می متضائل از یک ضغیلة مثال
هزوة نیک نزار تجیه ضغیلة اے دقیقه -

ضغیل - ضغیل - بکسر عین و الهمز مثال زبیر
سخن و بر با جا الضم الباء و غیرها و یوم من النواذر -

ضحل - ضحل - آب اندک و یقال فان الضحل
لا یتفر بالقلیة -

ضححل - ضححل - نیست شدن در خشن و

تقدیم البیر کذاک عن ابی زید و کشاده شدن ابوه

ضحل - ضحیل - بر بنه از فقر ضحیا کلمة ج -

ضائل - ضلال - بالفتح ضائع شدن - و کم
شدن مغلوب شدن و یقال ضل الماء فی اللبن الخلب

بجست لای نظاره فی اللبن و منه قوله تع حکایتی من
اخوة یوسف ان ابانا یضی ضلالا کمینا و یوم مغلوب

فی مجتبی یعنی فی مجتبه یوسف و احمیه و قوله تعالی حکایتی
عن موسی قال فاعلنا اذ اذنا من الغنابین اسی

من المغلوبین فی عصیة الدین بک شدن آلام
هو الضل بالضم - و یقال هو الضل ابن ضل اذا کان

لا یعرف ولا یعرف ابوه و هو الضلال ابن الضلال ایضا
ضالک گفته می شود فی الذکر الانشی - ارض ضلله

بفتح م و کسره زمین که در می آید گویند ضلیل و ضلالا بیا
در پی ضلالت رنده و کان یقال لا مرئی القیس الملک

الضلیل ضلیل ضلله یعنی کسر م زمین رشت ضلله
رض افت م سنگ بزرگ چنانکه در احوال بگرفت

ضلال بالفتح ضلاله کما هی ضد الرشا و جمع ف اکسام
قوله تعالی قل ان ضللت فانیما ضل علی نفسی فنده لغت

خبر و هی الضیفة و اهل العاقبة یقولون ضللت اضل
ک افت م و هو ضال تا اهل الضلالت و الضلالت

اضلال ضائع گردانیدن و هلاک کردن و یقال
اضل الیتیم امره فتن و ضللت المسجد بفتح اللام و

کسر با اذالم تعرف موضعه کذاک کل فنی مقیم لایبده
له و فی احد بیث عن الرجل قال علی اضل شد اے

اضل عند یزید یعنی علیه و اعیب عنه من قوله تعالی
انما اضلنا فی الارض ارضیضنا تقول ابک لانه من الضل

و لانه من الضل یعنی ضلیل منسوب کردن بضالت و
توله تعالی ان الحجرین فی ضلال و سیرای فی بلاک -

و یقال وقع فی وادی الضل یعنی کسر اللام معناه
الماطل مثال تجیب و ملک گفته لایصرف - و یقال

الماطل ضل بضلال ماضل نام مردی استضلال
طلب ضلالت کردن -

ضحل - ضحل - آب اندک - و بارگشتن بسوی
کسی نه بوجه مقابله و مقابله بانی و اندک اندک

دادن - و اندک و تنک شدن شراب و یقال بل
فصل الیکم خبر امر رفع و عملیه ضمه امی خذره قلبیه

یرضول شاه ضول کم آب و کم شیر جمع بجمع و جمع
ضالیه تعلیه الماء - اضللت الخلة اسی اربطت و ضل

البر اذ اید فیها الارطاب -

ضیل - ضال - سرد شتی ضالک یکی اضلیت
الارض و اضالت ضالناک شد -

ضرزل - کز برج مردخیل - حریر -

ضاعل - شتر نوا و افضل محرکه وقت البدن من
تقارب النسب -

ضغیل - کامیر آواز دهن حجام وقت کمیدن مجله -

ضغیلة - کسفته زن جامانده یا زن لنگ -

ضندل - گنده سر قندل مثله و صوابه بالصاد -

فصل الطاء

طیل - طیل - بالفتح دهن و عوگک سیم و یقال ما
ادری ای الطیل هو ای ای الانسان هو - طوبالیش

طوبالیش ج - و لایقال کلکیش طوبال -

طحل - طحله - بالضم سوزگی ریما و طحل و شراب
اطحل زبیره و در روشن فرس طحل الذی یطو خضر و طحل

صفرة - اطل ایضا نام کوبی بر که یضات الیه نورین
عنه مناه و یقال ثورا طحل - طحال بالکسر سپرز

و یقال ان الفرس لا طحال له و هو مثل سرعته و جریه
کما یقال البیر لامرارة لای لاجساره له - طحل بالفتح

بر سوزدن جمع بجمع یقال طحله ای اصبت طحاله
نوه طحل طحل بالتحریک در موند شدن از سپر -

و تپاه شدن و بوسه گرفتن آب جمع ک افت م
طیل بالماه مثله -

طریل - طریال - بالکسر یا خط برین دیوار و صخره
بلند بزرگ و در کو و طریال الشام صومعه باشی م

و یقال طریل لوله بالا از اذانت گیروا -

طرچیل - طرجهالیه پنکانه عرب طرجهاله کذاک
طسل طسلیس - بسیار گرد و یقال ما طسلیس و قوم

طسلیس و کثیر طسلیس در خشیدن سلب در صحرا -

طفل یفعل - بالکسر نوزاد و موم و جانوران و حیوان
 و هو واحد و جمع مثل الجنب قال ابن تيمية و الفاضل الذمینی
 ثم یفعل و الطفالی ج - و یقال طفلت المرأة - یفعل
 آهوی با بچه و ناخته با کوه نوزاد و مطاقل مطاقل ج
 طفل بالفتح نازک جارتی طفلة و بنان و طفول و انما سارا
 یوصف البنان و هو جمع بالطفل و هو واحد لان کل
 جمع لیس بنیه و بین واحده الا الهاء فانها یوحده
 یکر و طفیل الشمس سیلها الی الغروب یقال طفلت
 الشمس الی الغروب و طفل اللیل اذا قبل ظلمه
 طفل یفتخین بعد از نماز و یکر یقال آیتة طفلا آدم
 شبانگه و بانان یقال لدر جاده طفل الشربان
 اشتر را با بچگان نرم راندن تا از مادر جدا نشود
 بالفتح نام کوهی طفیل بالضم ناخوانده بمان آینه
 طفل مصدر فیه -

طال یطال - بانان سزده طلال ج - یقال طلت
 الارض و ظلمنا الندی قتی مظلوم - و طلة یفتخین
 سراسه و جاسه خراب شده و اطلال الی طلال و امر استخر
 طلة امر لیدیه طلال یفتخین طلال ج - و یقال حیاء
 طلالک و طلالک امری شکتک و یقال با بانان طفیل
 بالضم امری لبین و یقال ما ه الله با اطلال طلة و هو الی
 الاعضال و الی الیه و طل و منه فهو مظلوم و طلة اشتر
 و اطلال طلالی ابره قال ابو عبیده فیه ثلاث لغات
 طل و منه بالفتح و طل و طل بالضم و اطل علیه اسه
 اشرف و نه از امر مظل امری لبین مستقر - و اطلال الی طلال
 یعنی گزیدن در از کرد تا دور نگردد -

طمل - طلمة یفتخین و السکون لاسه یکت من
 و یقال صارا الماء طلمة کما یقال و کلمة و یقال طمل
 با فیه احوض و هو افتعل طمل بالکسر و ذو
 مطلقه بالکسر فخرج نان باز کن طمل

نان باز کردن و راندن و دستور را رعایت
 اض ۲
طول - طول - بالضم درازی خلاف العرض
 و دراز شدن و مع بعضها یقال طال الشیء و طلت
 اذا واصله من طولت یضم الواو لان فتنه طولت
 الضمة الی الطاء و سقطت الواو لاجتماع الساکنین
 و لا یجوز ان تقول منه طلمة لان فعلت لا یتعدی
 فان اردت تعدیه قلت طولته و اطلت و اما قولک
 طاولنی فلان فطلته فانما تعنی بذک کنت اطول
 منه من الطول و الطول جمیعاً - طول بالفتح منت
 نهادن و فرزونی کردن بر کس - و قالب آمدن
 در فضل و منت و مع ف اض ۲ صلته بعله - و
 یقال طال طوک بالکسر و الضم طیکت امری عرک
 و غیبتک ایضا و یقال طال طوک و طیکت بالکس
 فیها و طوک بالفتح فی هذا المعنی طول رک اض ۲
 رسن در از کرد دستور را بعلت بندد یقال ارفع الفرین
 من طوله طویله کذا کس و منه طویله الدراسة سحطه - و
 یقال ایضا طول فوسک امری ارفع طویله فی الرعی
 طویل طوان بالضم دراز طوال طیال بالکسر ج -
 طوال بالضم و التثنية یدیک دراز و یقال لا یتیک
 طوال الدبر بالفتح و طول الدبر بالضم و یقال طالما
 انتظر تک و یست که چشم میبارم ترا و خود علیه ما
 لیصح ترکیب الفعلین بلا واسطه و اللام صح ان یقال
 طال انظر تک فلما و طلت باصیرت الفعل مصدر را
 امری طال انظار امری یک - اطول دراز و طویح الی
 و نیم اطویل و هن طول - طویل نام بحری از عرض
 حمل الطول انچه بیج برین او دراز بود و مطا و لانه بر
 کردن درازی و طاولت بعضه ما طلة ایضا طایل
 فائده و لا یتعمل الا فی الضم یقال امر طائل فیه اولم

طخیل - کفندیل خروس -
الاطر عملات - بضم الهمزة و الراء و الغین و
 تشدید اللام الیها سے و القار و الصلاصل
 ذوات الاطواق -
طعل - و نسب مردم رختن کردن (مع بعضها)
 طاعل تیر است کرده شده -
طغیشل کسبید نو عیست از شور بافتش مردان توان
طمس عن المرأة - اوزن عاجز طمس بالضم و زد طاسله
 ج - و هو یغشی الی طمس کوزلی رای العزراء -
طنبایه - پس از دانائی نادان شدن طنبول بالفتح
 و و دیکست بصره
طنبایه - بزین رفتن -
طفلة - نان رزق رذن و بران پیشگی کردن -

فصل الطاء

طخل - طخل - بالکسر سایه و پناه طلال ج طخل

طفل

طول

طیل

طمل

طخیل

طخل - الاطراف

طعل

طغیشل

طمس

طنبایه

طنبایه

طخل - طفلة

طخل

اللیل تاریکی شب ظلال سایه برونی الفلش ترک الطلیس
 فله یضرب فی النور عن الشیء الظل الطلیس سایه دائر و
 مکان الطلیس همیشه با سایه و فلان بعیش فی ظل فلان
 ای گفته خفته باضم سایه پوش و قرنی قوله نقاشه
 ظلل علی الاراک متکون و اول ابر که سایه انگند
 و قوله تعالی عذاب یوم الظلّه قالوا نعیم حبه سمیم مظان
 بالکسر سایه بان اظیل درون اظیل خیره اظلال سایه ناک
 شدن روزیقال اظیل یومنا اذ اکان ذالظلم سایه
 انگندن درخت و جز آن - و نزد یکس آن کس
 یعنی سایه انگندن یقال انکس شمر کند امر دنانکس
 استلال پناه بقرن بسایه جمله بالبار و یقال ظلمات
 عمل کذا اظلم لا اظلمه بالتمار دون اللیل و سنه
 قوله تعالی فظلمت لکم نون و من شوا ذوالخصیفة و قد
 فسد ناد فی مس

عجیل

عقل

فصل العین

عجیل - عجل - الذراعین - سطر باز و امر آه عجله آ
 تا مده اطلاق صیلات عبال ج - فرس عجل الشوی
 ای غلیظ القوام عبال بالفتح مسد مت رجع بعضهما
 عجله ایضا اسم جاریه را میده القصری و هم حه من
 قریش یقال لهم العبدات و الذیبه ایتم عجل تزوالی
 الواحد ای الی اسم امم و می عجله عجل تا فتن بن
 و جمع فاضل ۲ و برگ درخت فرو تراشیدن - و
 پیکان رتیر کردن رجع فک اک ۲ عجل ففتین بشید فتم
 و کل ورق مفتول مثل ورق المائل و الارطی و الطرفا
 و یقال اعبل الارطی اذا غلط به و اخر و صلح
 ان یدیع به الاصعی اعبلت الشجره سقط ورقها
 و فی الحدیث فی شجره سیر تحتها سبعون نبیانی
 لا کسرت و لا فیل و لا تجرد الی لاقع فیما شرفه

عجل

عجل - عدل

عجیل

عجل

ولان قده و رقما و لایا کلها الی مجرد اعبل سنگ سپید و
 صخره عبال لغت عبال بالکسر ج - مثل بطحا و طح
 معجله بالکسر بیان بین راز عبال بالفتح نوعی از کما
 کوهی و یقال القی علیه عباله من لانه تیشیه للام -
 عجلت عجله بالضم کنده فی السامی عجلت و عجله آنچه
 بگذارد و نظمه ناکرده از زن عبال سطر -

عجیل - عجله - بے کار گذاشتن ستور را
 و العین سبده من العزقه یقال عجل الابل او اهلها
 اے اهلها را پس بجهت لاراعه لما عباله

عجل - عجله - یفتیات بیرم البجار و الجناش یعنی
 سوراخ کن و چوب کاؤ - و کمان فارس و
 چوب دستی درشت - و ناقه که هرگز آبستن نشود و عجل
 مزدور عجله ج - مثل سخت کشیدن چیزه را

رجع عجله - عجله - راجع عجله بالکسر لغت و
 یقال عجله و عجله باللام و العون جمعاً عجله عجلتین
 و القصد یدر و دست آزار و بنده و سخت گوے
 قوله تعالی عجل بعد ذلک زیم و نیزه سطر جس
 عجل (منه اک) - ببدی شتابنده رجع کل و تم
 یقال لا انتقل معک اسمی ابرج مکانی -

عجل - عجل - راجع عجله - راجع عجله بالکسر لغت و
 مردی سست فرو فرمایه مثل عجل عجلت
 مثله ام شین گفتار -

عجل - عجل - عجلتین بزرگ شکم مثل عجل -
 عجل - عجل - بالضم عجله بالکسر خوشه
 خرد و تشکل العذق ای کثرت شمار سیزه ای عجله
 عجل الودج ای کثرتش یا مثال العثاکل -

عجل - عجل - بالکسر گوساله عجله راجع کل و تم
 مشد و امثاله عجله ج - عجله بونث و مشک

عجل ج مثل قرحه و قرب و عبال کذا کمال ربه
 و عجله ایضا نوعی از گیاه و بقره عجل ماده کاؤ
 یا گوساله عجل ایضا قبیله عجله ففتین گردون عجل
 اعجال ج - و دولا ب عجل ج - و چوب بر پنهانی
 سر چاه - و نشتاقن عجل ففتین کذا کمال رجع کل و تم
 عجل بضم و کسر عجلان نعتان منه و امره عجله مثال
 راجل و نه و عجله عجله جالی و عجله عجله جالی - عجل
 عاجله ابن جهان - و بے همت نقیض آجل و آجله -

دیقال عاجله بدیند و اعجله اسمی اخذ و لم یعمله -
 و قوله تعالی اعجلتم امرکم اسمی استتم عجله نیک
 شتابنده و ناقه بچه کم کرده عجله بالضم هر چه بشتاب
 عاجله کرده شود و یقال العجله الراجب یعنی حشر
 و یقال عجلتم کما یقال لغت و فی المثل ایضا التیب
 عجله الراجب عجلان ایضا نام مردی ام عجلان
 مرغه اعجال عجل بر انگختن و یقال عجلت رامن
 الکلبه کذا و عجلت له من العنق یعنی کرا و بهاد ادم
 و عجلت اللحم اسه طخته عجله - اعجله ما عجله الراعی
 من العنق الی الیه قبل اعجل یعنی ناستانگن
 معجل عجله اعجله آورده استعجال شتابانیدن و
 پیش شدن -

عدل - عدل - واد - واد و واد و واد - و خایسته
 گوی ای واد وادن عدله بکسر الدال و فتحه مثله
 و هو خلاف الجور رجع فک اک ۲ و برابر کردن
 چیزه را بچیزه ناز جنس و یقال عدل
 فلانا بظلمان اے سویت بهنما - و راجل عدل
 و قوم عدل و عدول ایضا عدله بسند گواهی
 شدن رجع بعضهما عدل بالکسر مانند و تشکیار
 اعدال ج - قال الفراء عدل بالفتح ما عدل الشیء
 من غیر جنسه و بالکسر من جنسه و مثله و یقال عدلی

کو دگ و بره از رحم شایه معضله و معطل بظاہر شود
 زاینده و ختم معانیل - و انبوه شدن و تنگ آمدن
 زمین بمرور معضلال بسیار شاخ و برگ شدن درخت
 و منہ عصفور معضله -
عطل عطل یعنی شخص بقیال یا احسن عطله
 ای شطاطه و قامت و تمامه و خوشه خرمای و بی بی را
 مانند زن ریح ک ان ۲۲ عطل کذلک فی عطل
 بعثتن و سکون ۱۲ ایضا و عاقل و معطال
 کذلک و قد تسمی عطل فی الخلق من الشیء وان
 کان اصله فی العلی - و یقال عطل من المال و الا
 فهو عطل بعینین و سکون ۲ و قوس عطل لا وتر علیها
 اعطال شتران بی رسن و مردان بی سلاح ناقه
 عطله و نوق عطلات ای حسان - و تعطل الرجل
 ای بقی بالاعمال و الاسم عطله یعنی بیکاری تعطیل
 عالی گذشتن بر عطله ای عالیه عن لها و فی الحدیث
 عن عائشه رضی فی امرأه توفیت فقالت عطلتو یا
 ای از جو خلیتها معطل زمین موات ابل معطله
 الاراعی لها عطله بالفتح کوهی در بنی تمیم عطل بن و
 اسب و شتر در از گردن -
عطل عطل - باضم ز ن تمام خلقت
 نیکو اندام عطا بل عطا بل رج -
عطل عطل - معاظله - تعاظله -
 در پنه ناد و سگ بر ز بر یکدگر رفتن سگان ز کیشنی
 و لحن جواد عاظله و عطلی المبح و دسه بر هم نشسته ریح من
 ارض ۲ و ک ان ۲ یوم العظالی بالضم یوم للعرب
 ركب فيه بعضهم لبعضا و یقال ركب الاثنان و الثلثه
 الدایه الواحده تعطل گرد آمدن قوم بر چیز سے
 عطلال نوسه از تصرف در قوافی شعر -
عطل عطل - جائے دست زدن بمیان

عفتل

عطل
عطل

عطل

عطل

عطل

پائے گو سپند بخت دانستن گزافی و سبکی و بی عقل عطله
 بالتحریر کسب نفع با دنا و عطله عطله انت منہ -
عفتل عفتل - مرد گران جان - وزن
 سست گوشت گند پیر و لعفتل عفتل ایضا
 الکسا و الحافی -
عقل عقل - چانه شرح - و خورد و دانش و
 در یافتن رجحان اک ۱۲ ایقال عقل یعقل عقلا و
 معقولا ایضا و هو مصدر و قال سیبویه هو صفة
 لان المصدر لا یأتی علی مفعول البینه و تبادل المعقول
 فیقول کما عقل لشیء ای جس و ابید و شد و و
 قال سبیتی بعد ان المعقول الذی کیون مصدرا
 عاقل عقول لغت و دیت و دیت و اون کشته را
 ایقال عقلت البیتل ای عطیت دیته قال الاصمعی
 سمیت الدیة بذلک لان الامل کانت تعقل لفضا
 ولی العقول ثم کثر استعمال بقولهم عقلت العقول
 حتی سمیت الدیة بذلک وان کانت ملک و راهم
 و دنانیر و مانند قصاص را بیت ایقال عقلت
 له دم فلان ای ترکت قصاصه للدیة و اجبت کسے
 دیت و تاوان پذیرفتن ایقال عقلت عنه ا سے
 غرمت عنه جنایه فادتیما عنه فهدا هو الفرق بین
 عقلته و عقلت عنه و عقلت له و فی الحدیث
 لا تعقل العاقله حمدا و لا عبدا قال ابو حنیفه رحمہ اللہ
 هو ان یحیی العبد قال ابن ابی لیلی هو ان یحیی الخمر
 علی عبد قال الاصمعی کلمت ابایوسف القاضی
 فی ذلک بحضرة الرشید فلم یفرق بین عقلته و عقلت
 عنه حتی فہمہ دینا و عقول رج - و ایضا کبوه بند
 پناه جستن ایقال عقل الوصل عقولا ای مفتح فی الجبل
 العالی عاقل لغت منہ و نام کوهی و عقل النمل ای
 قام قائم الظہیرة و لیستن و لویع و ساق شتر بزم

و ذلک الجبل عقل بالکسر و جملة عقول بعینین و لیستن
 دار و حکم را عقل بالفتح دارومی قالمع و عاقلته
 فعقلته اعقله بالضم ای غلبته بالعقل عقلا بالضم
 و شکل از شکل رل و یقال فلان عقله یعقل
 بی الناس اذا صرح یعنی بندگشتی دیر عقله من
 الشجر عقل کبسر القات پناه جائے و نام مردی
 و جائے عقله یعنی القات موصفی و دیت ایقال
 لتا عند فلان صدمن عقله ای بقیه من ذریه کاش
 علیه و تاوان ایقال صار دم فلان عقله علی
 قوم ای عو یا علیم و من قیل القوم علی معاقلم
 الا ولی ای علی ما کانو ای عاقلون فی الجاہلیه فکذا
 فی الاسلام عاقله الرجل خویشان کشته کردیت
 برایشان قسمت کنند عقلا بالضم و التشریح
 ستور ذ و عقلا نام اسپه عاقل جوسه در یک
 تووه و دادی کره حوا قیل الامور کارهای پوشیده
 بود و هم عقل بالتصغیر قبیله عقلی بالفتح نام شتر
 عقیده زن گزافی قبیله و شتر گرامی - و گرامی
 از هر چیز سے و یقال الدررة عقیده الشجر عقلا
 بالکسر صدقه یکسا ایقال علی بنی فلان عقلا ای
 صدقه بعینین عقل بعینین تا عقلی پائے شتر عقلا
 بسایه شدن مردم در نیر و در تعقیل بعینین و انوسه
 شتر شد و للکثرة اعتقال پائے گو سپند در میان
 پائے گرفتن بوقت دو شیدن و نیزه در میان
 پایی و رکاب گرفتن و بند کردن و عقل الرجل
 جس - و عقل لسانه ای لم یقدر علی الکلام و یقال
 صار عفا عقله لشعره و هو ان یلوی رجله علی
 رجله تعقل پیش بخود آوردن تعقل عاقله
 نمودن که نباشد و عقلت المرأه شعرا مشقله قائم
 ماشطه - و قوم ما عقله عنک شیا ای فرغ عنک

الشک - محقق ریک توده برهم نشسته و رود
 سومار عقاقل ج -
 عقیل عقبوله - عقبول - بالضم تباله
 عقایل ج -
 عکل عکل - رشت برهم نهادن رجع من اض ۲
 و بازداشتن - و بر زمین زدن - و کوشش کردن
 در کارے - و مردن - و راندن و بستن زانوا
 شتر یقال عکلت البیر اعکله - حکالی بالکسر شل
 عقل و احکل علی الخ و اشکل اسے اشکل عقل
 الشوران ساطحا یعنی سرون زوند با هم و عقل
 بر ایہ اسے حدس برینے دریافت و حکمت استخرج
 اسے اجمع فیما الدرستی عقل بالضم قبیلہ - و نام
 شمرے عقول زن گول و ریک توده بزرگ کم
 از محقق عوکلہ - مثله -
 علل علل - کنه لاغر - و مرد پیر ریزه اندام
 بنوا العلات هم اولاد الرجل من نسوة شقی بختیت
 بذلک لان الذی تزوجها علی اولی قدر کان قبلها
 نالاً ثم علی من بعده - علی لغتین دو باره خوردن آب
 یقال عکلی بعد شل رجع من اض تک ۲ و دو باره
 خوراندن لازم متعدد - اعلال خداوند شتران باره
 خورده شدن و بازگردانیدن شتر اسیر اب
 ناشده و یقال انه بالین المعجبه کانه من لعطش
 و الاول هو السوج - و علی الغار ب الضروب اذا
 تلج علیه الضرب - و فی اشل عرض علی سوم عالت
 امی لم یالغ لان العالت لا یعرض علیها الشرب بخرا
 یبلغ فیه کافرض علی الناله بالکسر جاری علی
 لغت منہ - اعتلال بیمار شدن و بهانه بستن
 برکے - و بازداشتن کسی را از کارے
 و یقال اعتله امی تخنی علیه - و قولم علی علاته اسے

علی کل حال تعلیل سیر ب کردن بعد سیرانی - و
 میوه چیدن مره بعد اخر می و مشغول کردن کسی را
 بچیزے یقال فلان لعل نفسه تعلته - و تطل به اسے
 تلمی به و تجزا - و حل اشئی فهو معلول معلل بکسر الثالث
 یوم من ایام الخوز - طلاله بالضم آنچه بوسے بهانه کنند
 و بقیه شیر و باقی هر چیزی و یقال تعاللت الناقه
 تا غایت رفتار او را ندیم علیه بالکسر واره خلاسه
 ج - حل و نقل مگر یقال فلک تعقل و علی فعل یقل
 افعل و ربما قالوا علی و لعنی و اعمله بضم اللام الا اولی و
 انما زیدت توکید او معناه التوقع لرجوعه و مخوف و فیه
 طع و اشفاق و به حرف مثل ان و ان و کان و کن
 و لیت الا انها تمل عمل الفعل بشبهها بضم اللام
 و ترفع السج و بعضه تخفیف بالجد یا فیقول لعل زید قائم
 و علی زید قائم - علی لغتین سخاوتی که بر آید بر شکم
 مثل زبان - و چکاوک نزد علل لغتین اندام مرد
 یقال برهاسے برهم نشسته یقول بالضم یکے
 و حوز باشی آب -
 عمل عمل - لغتین نام مردی و کار کردن رجع
 ک ان ۱۲ اعمال کار فرمودن - و در کار آوردن
 استعمال بکار داشتن - و کار کردن بمتن اعمال فطر
 کردن و در عمل عمل دک ۲ مرد کارکن عمل بالفتح مثله
 لیله ناکه استوار طریق عمل بفتح سه راه رفته و سلوک
 عامل الریح نزدیک ستان عامله قبیلہ از زمین و تمل
 فلان لکذا کارے گرفت از خود تعین عمل و اذن
 عامله بالضم مرد کارکن -
 عمل عمل - لغتین دم کشان و اذن من
 فرواندا زنده - و شیر عکلیه ناکه شکر -
 عول عول - عولہ - آواز برداشتن در گریه
 عویل کذلک - و یقال ان عول فی البکاء و فی کدش

المعول علیه یغضب - و اعولت القوس امی صوتت
 تعویل تا ذکر کردن برکے و یارب برکے نهادن و یارب
 خواستن و یقال عولت لفلان و عولته اذا استغنت
 به عول علی باشنت امی استمن بی کانه یقول اصل
 علی باشنت - و یقال ماله معول اسے مستعان و
 الاسم عول بکسر - و فتح ۲ عالت باران گریه عولت
 ماله امی بقیه عول عیالیه عیال داری کردن - و
 لغت و قوت دادن رجع من اض ۲ عال بالضم عالم
 امی قائم - و عال المیزان فهو عال امی مائل و منه قولهم
 ذلک اذنی ان لا تعولوا قتال مجاهدان لا تمیلوا و لا
 تجوروا و عال فی حکم امی جار و مال - و عالتی اشئی
 امی غلبی - و عال الامر امی اشد و تفاقم و عیل صبری
 اسے غلب و قولم عیل ما هو عامله یغرب للرجل الذی
 یعجب من کلامه او غیر ذلک و هو علی مذہب الہ ما -
 و ما قبل فی الشعر - عالت البقیه را یعنی ان لسته اجد به
 اثقلت البقر باجلت علیه من اسلح و البقر عول
 ایضا زیادت کردن و بر آوردن سهام فزالع
 و قد عالت امی ارتفعت - عوال بالضم حی از عرب
 معول دک ان ۲۲ تبیین معاول رجع - و ایضا حی
 از نبی از دو مهاجران بداد و معاول - عول ایضا
 کلمه مثل ذی یقال عولک و عول زید و عول
 زید و قد ذکر فی و سب -
 عمل عمل - بالفتح ناکه تیز رو و لا یقال عمل
 عمل عمل کذلک و ربما قالوا عمل تبشیر اللام
 للضرورة فی الشعر - و امرأة عمل و عمله ایضا التی
 لا تستقر نفا و ریح عمل شدیدة - عایل پادشاه
 بزرگ - و زنی که شوی مدار و -
 عمل عمل - خرامان رفتن اسپ رجع من
 ک ۲ فرس عیال لغت منہ رجع عیال تبشیر -

عقیل

عکل

علل

عمل

عمل

عمل

عول

لغه یعنی جاب که بر آب آید و در پدید آید بندری بلا و کلبه ۱۲ و فی الصحاح و استعمله ایضا امی طلب الیه لعل ۱۲

عسطله
عصقول
عزبل
عضبل
عصبل
عزقل
عزقل
عزقل
عقطله
عققل
عققل
عقطل

تعییل برخواستگی - وگذاشتن سپ در میان قیس
بن عیلمان نام مردی عیلمان گفتار در عیلة عالی
در ویشی عیول گذلک ر مع ناک اقول تقاعے
وان خضم عیلة یقال ہو عائل و هم عیلة - و ترک
اولاده تیمی و عیالی اے فقراء عیال لربل زن و
فرزند و هر که در نفقه و مؤنت او باشد عیال و احد العیال
عیال رخ خیل و جیاند و میا و - اعالة بسیار
عیال شدن عیال مرد بسیار عیال معیلة مؤنت یقال
علمت الصالة عیلا و عیلا تا فانا عائل اذالم یبرأ
و حیة پنیا - و عانی الشی اے عجزنی و نت
قد عقل صبری - احوال حرص شدن احوال و
احوال اے عرص -

عیدل
عکازیل
عقتل

عیدل بن حنظلة - المسرون بالنهاس کان شرفیا
و مرثدا لماربى و الحكم الکوفى انبا عبدل شران و
العبادلة من لعی ایا ما تان و عشر و ن و اذا اطلقوا
اراد و اربطة عبد اللہ بن جمان بن عمرو بن زید و ابن
عمرون العاص لم یس منم ابن مسعود کا تو هم الجوهری -
عجاقیل - یقیه بیاری و یقیه دوستی -
عندیل - پرمده ایست خرد تر از این نمره -
اولتة عی العندیب -

عقتل
عجاقیل
عندیل

عرویل - بسیار سخت بر پا شده عرویل سستی در
رختار عرویل در از سخت درشت عرویل شله -
عرکل - دن و طبل و نام شخصی -
عرویل - کاروب شتر درشت عرویل کعبه بطر اسیب
کل خلقت و العرا ییل الجماعه الهیة و الراء لثمنه
الکل -

عرویل
عققل
عققل
عققل
عققل

عسبله - اختلاف و آمد و رفت کردن بعضی مردم
لبوس بعضی -
عسبل - کجغفر و ضعیفست بجره نبی سلیم -

عزل
عسبله
عسبل

عسطله - سخن بے انتظام و کلام معطل معلسط -
عصقول - بالضم لمخ زعصا قیل اعاصیر
یعنی گر و مادیا -
ععضبل - کجغفر سخت -
ععضبل - القار و رة - وین شیشه را بند ساخت
ععضبل - کسندل مردوران جان و بسیار یا و
در هر چیز -
عسطله - با هم آمیختن چیزی بچیز -
ععقل - کجغفر مرد کلان چهره -
ععقل - کجغفر مرد گول -
عقطل - کسفر جل و قد تکسر العین و اتقات
و الطاء ماده فیل -

عکازیل - چنگال شمشیر -
عقتل - کتفند بسیار سخت و چپله نته فی لعنیل
و عقتل الشی درید و پار که دو الضباع الفعائل
الشی تقطع الاکیله قطعاً -
ام عقتل - کجندل گفتار نته فی ام عذیل -
ععقل - کتفند خشک کج یعنی پیری که گوشت او
تکلیل یا بدداستخوان بایش پدید آید جعول
و اب ایست سندور -
ععقل - کجندل نفس حنظلة دویدن -
ععقل - کجندل سخت -
عینیل - بن ناحیه بن جاهر فی الاشعری -

فصل لغین
عزل - بالضم غلات سرزده غلام عزل
بے ختنه عیش اعزل فراخ رحیل عزل اے
سترخ عزل عزین بالکسر مع اللام و النون
آب که در تنگ تنور و حوض مانده باشد - و لاسے

سبل آورده بر روی زمین و متناک با ماند و باش
و خشک شده -
عزبل - عزبال - عزبل - غزبله - مصدر منه
و بریدن مغزبل کشته بر آما سیده -
عزقل - عزقلت - البیضة پلغده شد -
عزل - عزمول - بالضم نره -
عزل - عزوال - بالفتح آهوی برده که در حرکت و
رفتار آمده باشد نقره عزلان بالکسر فیهماج -
و اعزلت الطیبة اسی صارت ذات عزال و مغازله
سخن گفتن با زمان و عشق بازمی کردن الاسم الغزل
بفتحتین و هو مصدر ایضاً مع ک ان عزل رک ۲
لغت منه و یقال فی الثل هو اعزل من امری القیس
و تغزل اسی تکلف الغزل و تغار لو اسی تغار و بالضم
غزاله آفتاب و آهوی برده ماده غزاله یعنی اول چا
غزل رشتن اعزال که لک ر مع ن اک ۲ در شته
بمعنی المغیره و ال ایضاً مغزل رضل و ک ان ۲ و ک
و فی الثل هو اعزلی من المغزل قال الفراء و اصله
الضم و انما هو من اعزل اسی قتل و ادبر - و اعزلت المرأة
اذا ادارت المغزل نغزل الکلب رک ۱۲ اسی فتر
و هو ان یطلب الغزال حتی اذا اور که و ثمان من قتر
الضرف عنه و لکی -
عغسل غسل شستن ر مع ن اک ۲ غسل
بضمین و سکون ۲ اسم فیه غسل بالکسر
سر شستی چون خطمی و کل و مانند آن و غسلین
و هو ما غسل من یحوم ابل النار و ما تم غسالی
غسل آوردن غسل آب غسل مغسل که لک و
جاسے غسل قوله تعالی مغسل بار و و شراب مغسل
بکسر السین و فتر جاسے مرده شستن مغسل
حج عسالة بالضم آب دست و روی شسته یعنی

استعمل خلیل منقول شسته فعل شسته مثل بجزه الذي يكسر
الغراب ولا يفتح ويقال لخلطه بن الرازي خلیل الملكة لانه
استشده يوم أحد فشد الملكة.

غخصل - اخضالت الشجرة - لغة في اخضالت
عطل غخيطله - ورخت ابو غخيطل ج - وآه ووماه
كاو باشير غيا طل ج - وانوسه وارآمدگی تاریکی
شب.

غخصل غخقله - غخقول - بے خبری (مع ناض) یا
اخفال متعدیہ و بیادداشت ماندن چیز سے را -
و بے داغ کردن ستور را قافل لغفل به قصد
خافل شدن از چیز سے ارض غفل بالضم زمین
ماندو کہ در و سے از عمارت یا شدا غفائل اسی
موات - دابة غفل بے داغ رجل غفل بے تجربہ
والغفلة التي في الحديث جانبها التفقة -

غفل - غفلة - م یعنی در آمد ہر چیز سے از بسو با
وقود و جز آن خلات ج - غفل آب در میان
درختان اغلال ج - و آب کہ بر دوسے ریگ
گاہ پیدا دگاہ ناپیدا شو و دپا شوہ - و تشنگی لقال
عمل الرجل مجول لا یفل فلان منقول اسی عطشان
قلیل سوزش تشنگی و کینہ و دانہ منہ ما

با سپست کوفتہ بخت ستور فلغلہ شتاب رفتن
منغلطہ پیغام کہ از شہر بشہر بر نہ قال زمین سپست
درخت ناک - و غنبت سلم و ملج و گیاہی فلان
بالضم ج - یعنی فلان بالفتح سخت تشنه منتقل
کذلک - و يقال نعم فلول الشيخ هذا اسی الطعام الذي
یرخله جوفه خلالة - بالکسر شاماکچہ کہ در زیر جامہ
وزوہ پوشد غل بالکسر کینہ و کینہ داشتن رعب
متاک ج - يقال غل صدره اذا كان ذائش
و حقد - غل بالضم کردن بند اغلال ج - و یلی

للرأة السببية الخلق غل قبل - مغلول غل بنادہ
و يقال بالرائ و غل اسی تشی من الیل دقید - غلہ
غل ایضا سوزش تشنگی غل بالفتح در آوردن و
در آمدن يقال غلہ فانغل متعد لا دم يقال غل اللبش
تفضیبه من خیران یرفع الالیة - و يقال غل فلان
المناوز - خلول بالضم تیان کردن در غنیمت
اربع ناض (۱) قول تعالی و ما کان لنبی ان یغل و
یغل ایضا قرئی معلوما و مجولاً فالاول ان یخون
والثانی یخون ان یخون - بمعنی یخون اسی یوخذ من غنیمتہ
و بمعنی ان یخون اسی یسب الی الغلول قال ابو عبیدہ
الغلول من الیتم غامطه يقال غل من الغنم اسی خان
و اغل شله و در آن آب میان درختان تغلل کذلک
و غل البعیر الم یزود - و فی الحدیث لا اغلال
ولا اسلال اسی لا خیانت ولا سرقة - و طلب الضیاع
غله کمر آب و زمین اغلال ایضا تشنه داشتن
و غله قوم فرامیدن - و حوار بارکشائیدن و
رویا یندن زمین گیاہے را کہ قال حوا تند
و تیرنگر لیستن يقال اغل بعبره اسے شد و نظر
استدلال غله گرفتن - و غله آوردن خونین
و یرکشائیدن غله داشتن -

عکل - غکل - موضع و پوست خورش داده
بجیدہ بجائے ندادن تا زم شود غمیل نعت منہ
عین بالنون شله و خرما و میوہ نیم رس انو لایند
ما تمام رس منول آنکہ بر و سے چیزے در پوشند
تا خوشے کند - و نبات کہ بر ہم نشسته باشد و
یکدیگر را پوشیدہ غمسول وادی با درخت و
صفت و کذلک کل ما جمیع من شجر او غمام او طایفه حتی
تسمی الراویہ معلولہ -
غقول - غقول - بنا گاہ گرفتن و ہلاک کردن

و خاک - و سو منی - و دور می بیابان - و کشیدگی
قول تعالی لا ینما غول اسی لیس فیہا غامطہ الصداع
و ربو دن بنا گاہ غول بالضم م - و ہر چه بنا گاہ
فرود کرد و ہلاک کند احوال غیلان بالکسر ج - و
یقال غامطہ غول اسی وقع فی سملکہ - و ان غضب
غول الحکم لانه لیتمالہ و ینسب بہ وار من تغال لشی
اسی لایستین لشی فیہا من بعد ما دستھا تغول
گونگون شدن و تغولت المرأة اسی تلوت معاولہ
شما تغول اضیال بنا گاہ گشتن غیلہ بالکسر اسم مست
والاصول الواو - مغول بالکسر شیخ کارو کہ در میان
عصا و تاز یا زوارند - و نام مردی غولان بالفتح گیاہ
از شور بار -

غخیل - غخیل - بالکسر منی و شیر لایہ علما الما غخیل ج -
و جکل و من غخیل الشجر - غیلہ زن فریب و اغفال القام اسی
غظ و من غیلہ بالکسر الحجاج مع الرضاع و فی الحدیث
لقد حسبت ان انبی عن الغیلہ - و يقال احضرت
الغیلہ - بولد فلان اذا ایت امره و تر منہ غیل
بافتح اسم ذلک اللین - و انا لمرأة ولدہ اسی
اذا سقتہ الغیل - فی غیل - و اقل فلان ولدہ اسی
غشی اسی ہی تر منہ غیل ایضا آب روان کہ در کشتا
م و فی الحکویث ما سقی - بالغیل ففیہ العشر و ما سقی
بالدو ففیہ نصف العشر و بازومی مطبوخ گوشت
غامطہ بدی مغامطہ بالفتح کہ لک - غول بلا یا وغنیما
ام غیلان میوہ درخت سم - غیلان نام مردی
و ہو ذو الرتمہ بن عقبہ الشاعر -

غقل - مکان - جامی فراوان درخت شدہ رعب ک
ان (۱) غقل نعت منہ و غقل غل قرمانیان بیان -
غخیدل - کخیدل - دنگانی با فراخی دذراوانی -
غقل - کسبل - مرد دراز بالا و شتر تمام خلقت

غخصل
غطل

غخصل

غخیل

غطل

غکل

غقل

غخیدل
غخول

لے مصفات یعنی چیزیں کہ بیان شیرجات و ترشی و غیرہ کنند ہندی جیسا ۱۶ لے و استعمال عیدہ اسی کلمہ ان بغل علیہ ۱۲ ص

کلان جنبه وزندگانی فرارخ و بماندگانه خداقل راج
 وسته غزنی برواک من خداقلی قاله رجل سأل رجلاً
 ان یکسوه فوعده قال فی اقلک فکلمه کسبه رجمه غزله
 کسبه مهربانی فرارخ و ملاوة غزله چا در و سب کیش
 خداقل کعلا بط قبحار بسیار موی دم بعبیر خداقل
 کذلک غزفل امی وقع فی الماء سنین -
 غزیر حمله - کجور حمله چوب دستی -
 غسول الماء آب را برانگشت
 غشقل - کجفرو باه -
 غنبول - کز نور پرنده ایست -
 رجل غنقل - کجندل گم نام ام قتل کفتار -
 غنجل - کتغذ سیاه گوش غنجل راج غنجل بالضم
 دایه ایست غیر معلوم الحقیقه -
 غنذ لاتی - بالضم کتده سر -

غز حمله
 غسول
 غشقل
 غنبول قتل
 غنقل
 غنجل
 غنذ لاتی

فصل الفاء

قال قال - یعنی شگون اقول راج - تقول قال
 کز قتن و فی الحدیث انه کان یحب الفال و یکره
 الطیرة انما قال کذلک - فال نوعی از بازه
 کورکان مفاکله مصدر منه -
 قتل فقیله - پلینه فقیل ریشه وانه خرابه میمان
 انگشتان قتل تا فتن و سپاسیگی برگردانیدن
 و یقال ما زال فلان یقتل من فلان فی الذروة
 و الفارب اسه ید در سن در راه خدیجه - قتل
 بقتلین دوری میان آرنج و پیلومی شتر مرفق
 اقل و قوم قتل الایدی امی بین القتل -
 قیل قیل - بالضم تر ب فیله کی فیله رختار پیران
 قیل قیل - کشن - و ستاره سبیل - و نام
 مردی - و مصیبه فی الحدیث انه علیه السلام

قال شکل فقیل
 قتل
 قشل
 قیل
 قیل

وخل علی رجل من الانصار و فی ناحیه لبیت فعل من
 ملک لغول فامر بناحیه منه فرش ثم صلی علیه فغول بالضم
 فحال فحاله بالکسر راج - فحله بالکسر مصدر منه فحال
 فعل لیاریت داوین - و فحلت ابلی ارسلت فیها
 فحلا - فحیل کشن باصل نیکو از شتر یقال فعل فحیل -
 فحال الفحل بالضم و التشدید خرابانان نزلینی بجه
 بر فحیل راج - و قد یقال فیها فحل و فحول و لا
 یقال فحال الا فی النخل استفعال بزرگ شدن
 کار فحل به فعل بالنسب امرأة فحله بالفتح امی سلیطه -
 قمر صرل فصرل لغیبین بجه کفتار و فی اهل اغزل
 من فزغل و هو من الغزل و المعاشقه -

فصل ففصل - مرد ناکس مفصول مثله منسله ففصال
 ففصال ففصول راج ففصالة بالفتح مصدر منه ففصوله
 بالضم کذلک راج بعضهما منسالة السدی بالضم
 سوسن اسن منسالة زنی که بوقت نشاط مرد در کوشش
 و بیان کند ففصل ففصالة خرابان فلان راج -
 ففصل ففصل - بکسر تن اسپ که در میدان اسپ
 بجه آید رجل ففصل مرد کابل ناکس و العامة تقول
 ففصل بالضم قال ابو الفوش خیل الربان عشرة اولما
 الجلی و هو السابق ثم الیصله ثم الیصله ثم التانی ثم
 العالین ثم المراح ثم المول ثم الخط ثم اللطیم ثم
 السکیت و هو الففصل و القاشور الیضا -
 ففصل ففصل - بالفتح چیزه از ساختگی هو و راج و
 مرد تر سده بدول افشال راج - ففصل بفتحین مصدر
 سنه راج ک ان ففصل رواج شدن
 آب ففصله سر نه -

ففصل ففصل - یک بخش از چهار بخش سال از
 سخن و نیز آن ففصول راج - و جدا کردن و جدا
 شدن متعدد از هم صلته بین - انفصال جدا شدن

ففصال از شیر باز کردن کورک را انفصال کتک مفاکله
 جدا کردن دو شریک مفصل بکسر ۳ پیوند اندام
 و مفصل الجبل من الرامة یکون بینا رخص و حصاً
 منار لصفو ماره مفصل رگ ان ۲ زبان فافصله
 تمامی آیت قرآن - و یک از ادوات عروض آن
 دو فافصله است صنوعی و کبری و فی الحدیث ان
 من الفلق لفق فافصله فله من الاجر کله التفسیر بهی
 التي فصلت بین ایمانه و کفره - ففصل و یوار دون
 حصار و شتر بجه از نادر جدا شده ففصال ففصال
 راج ففصله الرجل گره نزدیکان مرد یقال جابوا
 بففصلتم امی باجمعه عقد مفصل رشته مر و آید
 که میان مرد و لولوسه وی شتر در کشیده باشند
 تففصل پیدا کردن و جدا کردن و تفصل
 فصل ساختن کتاب و سخن را - و اندام اندام
 کردن تصاب گو سپند را فصل حاکم و حکم که میان
 حق و باطل جدا کند -

ففصل ففصله - ففصله ففصله و فی خلاف ففصله
 ففصله - انفصال نیکوی کردن حمله بطله - و رجل
 مفصال و امرأة مففاله علی قومها اذا كانت ذات
 فضل سحره تففصل نیکوی کننده و فزونی جوینده
 براقران خود و منه قول تعالی یریدان تففصل علیکم
 و فزونی آوردن از چیزی صلته بین تففصال
 مثله و نیکوی بستن تففصل برگزیدن کسی را بر کسی و حکم
 کردن بر فضل کسی مفاصله بزرگ کردن بفضائل
 فافصله ففصله امی غلبته بالفضل فضله ففصله
 زیاده مانده و فضل منه شیء دون ۲ بفضل رضی ۲ و
 فضل بفضل رگ ان ۲ لغت فیه و اخری ایضا مکتبه
 سن با این و هر ففصل بفضل رگ ان ۲ و هر شاد و لا نظیر له
 قال سیدویه جدا عهدا صحابا انما یجی علی اللغین

کمان تر قاعیل غنچه رای ناشگفته یقال فعل التنبه
ای خرجت براجمه -
قنقل - کز برج گردن پیل وزن کوتاه قد -
قنقله - پریدن خاک وقت رفتار قنقله مثله -
قنجل - کشف بند -
قنجل - کشف بند یا بند ه -
قند فیل - بوزک یا ناقه سطر سمر عرب گنده
پیل تشبیه لها بالفیل -
قندعل - کچر دحل مرد گول قندعل مثله -
قنصل - کشف کوتاه -
قنعدل - کسفر جل مرد گول -
قنقله - رفتار باگرافی و کشف نام شخصه و
بزاده و فرک -
قنباله - گورخ درشت و نوعیت از رفتار قبیل
چهره یقال حیا الله قنباله و قبله قال له ذکاب
او حیاه قنباله حسنه -

فصل الکات

کال - کواکب - بوزن قنقل کوتاه اکو کمال
مصدر منه کواکب نعت -
کبیل - کبیل - بند سطر کبیل الاسب و کبیلته ای
قیده نمو کبیل و کبیل رجع و اک ۲۷ و در نو سنگ
لب و لوفرو کبیل و کبیل پوتین کوتاه مکا به باز
داشتن و تاجر کردن در خریدن خانه همسایه تا
دیگر خواهد بجزوا و شفعه طلب کند و قد کرده دلالت
و یقال کبیلک - دینک ای اخره -
کشل - کشله - باضم کبیل سخت از صبح و جبران
مکش بالکسر زنبیل یا زده صراح مکش کوتاه کبیل
مکش که دست بوی نرسد مکش نوعی از رفتار کشتار

کوتاه بزایده النون -
ککش - کوشل - کوشی و کشد به اللام ایضاً -
ککل - ککل - سال قحط و بی معرفه لایه کلمه -
الالک و اللام بصرف و لایقال کلتهم السنون ای
اصحابهم رجع بفتحهم و آسان و یقال ککش ککل
اذا لم یکن فی السواغیم - و فی اللش بارت عراب کحل
کحل بالضم سرمد - و مال بسیار کحل گ مبالغی دست
که آنرا گ هفت اندام گویند و لایقال عرق الاکل
و مرد سرمد گون چشم کحل کفین مصدر رجع کانت
۲۷ و یقال رجع لیس الکحل فی العینین کالکحل عین
کبیل و امراه کلا - کحل کحال بالکسر فیما سرمد ککش
کحول نام مردی کحله یعنی سرمد دان کحلان
دو استخوان بازوی اسپ و کحل الرجل ای اخذ
کحله کحل ایضاً سرمد و کشیدن رجع بفتحهم کحل کحل
کذکب - کجیل مصغره لفظ که در شتر مانند -
کربل - کربله سستی پای یقال کربلی که با ک
پیشانی الطین - در پاک کردن گندم کربال بالکسر
که بدان پیله و شتر زنده کربلا مفضل حسین بن علی
رضی الله تعالی عنهما -

کسک - کسک - بفتح کس کالی رجع و ان کسکان
نعت منه کسالی بالضم و الفتح ج - دان شدت کس
اللام مثل صحاری - امراه کسالی بالکسر لکنا و بترح
مجلسها و مودع لما مثل نوم الضعی - کسک الرجل فی
الجماع اذا خالط ابله و لم یزل و کسک الفحل ایضاً -
کفکل - کفکل - بالکسر سرمد و هم چند چیزی قوا
یو کلم کفکلین من رحمة واکتبر سوزنوارند قرار گرفتن
اکفکال ج - و کلم که گردو یا ن شتر در چند تا پشینه
ذوالکفل نام پیغمبری علیه السلام کفیل پذیرفتار کفاله
بالفتح پذیرفتاری رجع و اض ۲۷ یقال کفکلت عنده

بالمال مغزیه و کفکلت بنفسه کفکل پیوسته روزه داشتن
کفکلیس به پذیرفتاری دادن یقال کفکله المال - و
و کفکله ایضاً ای ضمتته ایاه کفکل به کفلا و کفولا و
کفکل قوله تعالی کفکلتا کفکلتا و کفکلتا
گفتا بهر من کن آنرا و علیه که در سخن رو باور
کافل پذیرنده عهد کسه و قرمی قوله تعالی و کفکلتا
و کسره لفظ مخففاً ایضاً کفکل بفتحین سرمد و یقال کفکلت
بکذا اذا و لیس کفکاک کفکلیله - ریش بزرگ -

ککل - ککل - بالفتح حیال مرد - و گرافی قوله تعالی
و هو کل علی موله کلول ج - و قیم - و آنکه او مانده
باشد و فرزند کلاله مصدر رمنه و پسران عم و در تر
و العرب تقول هو ابن عمی کلاله و ابن عم کلاله اذالم
یکن لقاون رجلا من العشیره - کلال کل کلاله مانده
شدن کل ایضاً کلاله بالکسر کلاله کلول کند شدن شمشیر
در زبان و چشم رجع و اک ۲۷ کبیل نعت منه - کله
بالکسر ایضاً پرده تنک و پیشه خانه کل بالضم همه لفظ
واحد و معناه جمع یقال کل حضور و حضور علی اللفظ
و المعنی و کل و بعض معرفتان بلا اللام و لام فیها
معنی الاضاقه اخفت اولم ترضت - اکلیل کبیرترین
تاج مرصع - و یکی از منازل قر - و ابره اکلیل الکلب
گیاهی از دار و با کفکل بفتحین ککال سمیند جل ککل
و ککال مرد کوتاه درشت سخت گوشت اککال مانده
کردن و خداوند شتران مانده شدن - و صاحب
عیال و خویشان محتاج شدن صاحب مکمل اسے
لمع بالبرق - و الکفل الغمام بالبرق اسے لمع تکلیل
تاج پوشانیدن روضه مکفله مرغزار با ککله اسے
شکفته رجل مکمل مرد کوشا و چه کننده در کار و یقال
حل کفکل ای مصلی قد مالیم و قد یکون ککل ایضاً
بمعنی جهن یقال حل فککل اسما جهن کا در من الاضاقه

ککش - ککش
قنصل - قنصل
قنقله - قنقله
قندعل - قندعل
قنصل - قنصل
قنعدل - قنعدل
قنقله - قنقله
قنباله - قنباله
کربل - کربل
ککال - ککال
ککسل - ککسل
ککبیل - ککبیل
ککفل - ککفل
ککشل - ککشل

لمع ذکر جهنم فی غیر حمله بل مخدرک دل ، اذ

مقل
مقله
ماخل
مروله
مهل
مشل
مکل
ملل
امضخل
بل میکاخیل
مصل
نال
نیل
مؤوله
مول

مقل - مقل - بالضم فوعی از دار و با مقلة پیس
 درون چشم مقل بالفتح مگر لیستن روع ف اصم
 یقال مقلة ای نظرت الیه مقلة و فرود بردن باب
 و جز آن و فی الحدیث آذواق الذباب فی
 طعام احدکم فامقلوه ثم انقلوه فان فی احد جناحیه
 ستا و فی الاخر شفا و از تقدم السم و یوخر الشفا
 مقلة منکله که بدان آب بخش کنند تا قتل یکدیگر را
 باب فرود بردن -
 مقل - مقله - بالفتح و الضم آب که در تک چاه
 اندک اندک گرداگرد مقلت الیه ای قتل او صادر است
 فی وسطها - و یقال اعطنی مقله رکتک ای جسته
 رکتک و البئر مقل و اجمع مقل -
 مقل - مله - ملاله - ملل - بستوه آمدن روع
 ک ای م یقال ملله و مللت منه استمال کذک
 یقال رجل مالش مقل مملول و ذم و ذم و امرأه مملوله
 کلما نعت منه - المال بستوه آوردن یقال مله و ال
 علیه ای اسامه - و یقال اول قائل و اول علیه یعنی
 الی علیه ایضا یقال املت علیه الکتاب و املیته
 یعنی - و ملت الثوب بالفتح اذا خطه الخیاطه الا اول
 قبل الکتف - مله خاکستر و ریگ گرم ملت الخبزه مله
 کوماج کردم استمال کذک کیل مملول کویح یقال
 اطعمنا خبز مله و خبزاً ملیلاً و لا نقل اطعمنا مله قال البصیر
 الملو الخبزه نفسها کیلیه حراره یجد بالرحل و هی جلی
 فی العظم یقال به ملیته و ملال بالضم و یوطل علی
 فراشه و یملل اذا لم یستقر من الوجع کانه علی مله
 بفتحتین نام جامی طریق حمل کشاده و مسلوک قتل
 قتل یل اذا مر مر اسریعا - استمال کذک مله
 بالکسر کیش و شریعت لمول بفتحتین میل سرمه -
 مول - مال - خواسته اموال ج - مویل تغییر

و العاده نقول مقل بالفتحه یه - رجل مال اس
 کثیر المال - مقل مؤن بالضم بالمال شدن قول
 مشه روع ف اصم ۲ و جمع ک ای م مثل خاف
 بخاف تمویل مال دار گردانیدن قول بالضم
 عنکبوت مؤن یکے -
 مهمل - مهمل - بفتحتین استهنگه - زمان اهل
 تمیل زمان دادن جمله بالضم اسم فیه استمهال
 مهلت خواستن مهمل درنگ کردن استمهال جمله
 و راست ایستادن - و آرمیدن سستی و قولهم تهلایا
 رجل و یارجان و یارجان و یا امرأه سوار اس
 اهل فاذا قیل کک تهلایا قلت لا تمیل و اشد و لا
 نقل لا تمیلاً و اشد و تقول ما تمیل و اشد بفتحه
 شیا مهمل بالضم مس گرداخته قوله تعالی بیا و کاتمه
 و دروی زیت - و ریم و زرد آب و فی حدیث ابی بکر
 رض او فونی فی فونی نهین فانما جاللس و التراب
 میل - میل - میلان - میل - محال - مثل مصیب
 معاب فی الاسم و المصدر جمیدن و از راه چمیدن
 صلته یمن و جور کردن صلته یعلی - امله خم دادن
 میل بفتحتین کثیری و خم در خلقت یقال رجل میل
 العافق و فی عنقه میل - امیل ایضا کلمه شمشیر بنا
 باوی - و آنکه بر زمین راست تواند نشسته میل
 ریگ توده و فرک و درخت بسیار شاخ تمایل
 تیج پیمان رفتن استماله سوی خود جنبانیدن
 کسی را بطن خویش و نیکی تمیل مترد بودن -
 میان دو چیز میل بالکسر فتهامی درازے بصر
 از زمین - و چوب سرکه کش و آهن جرح و کمال
 و سهک فرسنگ و قلم تخته خاک -
 مؤوله - و ماله - فرود و فرک شدن مرد روع
 بفتحهم روک ای م مال بالفتح و کلف نعت

منه ماله مؤنق منه و جاور امر مائل له بالاد و مائل ماله
 لم یستمد له ولم یفتخر به ماله باغ و کسب امیال ج -
 مثله - جنبانید و حرکت داد اگر از روع ف اصم ۲
 ماخل - گریزنده ماله مثله -
 مروله - کار خود را استوار نکردن -
 امزهل - السحاب - ابر پرشید امزهل اشج بروت
 گذاخت قلب از مهمل -
 مشل - کم دو شبیدن مثل کثیر بزنج دو شده
 تمشیل کم شیر فرو آوردن شتر ماده یا پراننده شدن
 شیر آن یقال شلت الناقة و انشلت السیة شمشیر را بر
 کشید مثله مثله موشیل بالضم و بیست منها تا نمین
 حسین الفقیه ابو القاسم الموشیلی او موشیلی و هو
 کتاب الانصاری و جده کان نصرانی مشول کم شدن
 گوشت و نخبه ناشل ران کم گوشت و رجل مشول الفخذ -
 امضخل - بر وزن و معنی امضخل -
 میکاخیل - و میکاخیل - کسر همانام فرشته است
 معروف عم -
 حمار مهصل - بالضم فرود رفت -

فصل النون

نال - نالان - نوعی از رفتار که گوی بر پشت بار
 دارد در جمل نول وضع نول نعت منه -
 نیل - نیل - تیر و بی مؤنقه و لا واحد لها من
 لفظها و قیل هو واحد و جمعها نبال و انبال و نبال
 تیر دار - و باختان نابل مثل لابن و تامر - نابل
 ایضا تیر که و کان حقدان یکون بالفتحه یمثل جفا
 و قواس ربانکه مصدره و ایضا زیرک در کار و انبل
 القوم اعلمهم بالنبل و یقال ما انبلت کلمه الا بالفتحه
 ما انبله و ما بالی به و فیما اربع لغات یقال انبل

نخله ونباله ونبالته ونبالته بضم عطي بهل ساج
 قبيل اكاهاى وفضل نبالة مصدر منه رجع بضمها
 قبيل بنت منه قبيل بفتحين سج - مثل كرم وكرم
 وايضا كبا القوم وصغارهم وهو من الاضداد
 نبيلة شكرت - ومردار نيل رضى اوتاه ۲ سنگس
 استخيا وفي الحديث شاقوا الملاعن وعدوا القبيل والمجدو
 يقولون بالتحريك - من ابلة نبر وكردن به تير انداختن
 يقال نابله بفتح ن وفت كج و منة نبلا و يكون لاد
 فى النبل ايضا نيل بالفتح تير انداختن وغالب
 آمدن به تير اندازى وفضل - وجملة شتر قيام
 نمودن - در آمدن سخت ستور راد رجع فاضح
 استنبال تير خواستن آنبال تير دادن تنبيل دادن
 يقال بنابنى حجارة الاستخار او اعطى ونبكته فلانا
 بطعامى او ناولته شياء بعد شى قبيل تيز و تى نمودن
 و تير با خود داشتون - وفضل نمودن از خود و مردون
 شتر و مردم و جزآن تنبال بالکسر کوتاه -
 نشل نيشل - کشيدن به پيشابى - و بفضله شتر مرغ
 که دروى آب پر کنند و در بيا بان دفن کنند نشل
 بالتحريك مثله استقال بيش از صف شدن يقال
 استقتل من الصف او تقدم اصحابه و آما دگى
 کردن کار را صلته باللام تناقل انبوه شدن
 علف نائل بفتح التاء نام مردى از عرب -
 نشل - مثله - زره فراخ مثل شتره يقال نشل
 و ربه او القا عند ولا يقال نثر بالميمه خاک چا
 نشل خاک از چاه بيرون آوردن رجع فاضل
 استقال كذالك - ويقال حفر بك نشل بفتحين
 محضو رة قبيل سرگين يقال نكل ما فرس نكل و نكل
 و نكلت كنانتى اذا استخرجت ما فيها من النبل
 و كذالك اذا نقضت ما فى الجراب من الزاد و نائل

الناس اليه اى انصبوا -
 نخل - نخل - نسل - و فرزند - وزه و يقال نخله
 ابوه او زوده - فرس ناعل او كرم النخل انداختن
 چيزه را رجع فاضل ۲ يقال نخل الناقة كحصى
 بمناسمها و بجزيره زخم فراخ زدن يقال نخل او طعنه
 و اوسع شقه و نكله فتن پوست را و باز کردن ابا
 منجول و نخلت الارض اخضرت اى اهرت بعضى
 ز با ب نك شده زمين - و بيش پاي زدن كسى چنانچه
 در غلظه و يقال من نخل الناس نخلوه او من شاقوا
 شاقوه و بدون آوردن استخجال بسيار زده شدن
 زمين نخل شگسته هاى برگ هر دم و آن نوعى ز درختان
 شورده است نواجل شتران كران برگ را بخورد نخل
 بالکسر و اس نخل بفتحين فراخ چشم شدن رجع
 ات ۲ رجل النخل بين نخله و طعنه نخله نعت
 سته نخل سج - و نائل نخل او وسعة الطقة النخل
 بالکسر كتاب عيسى عليه السلام يذکر و يونس فمن
 نائل اراد الصعفة و من ذكر اراد الكتاب -
 نخل - نخل - ز نبر نخله كى يقع على الذكر و الانثى
 حتى نقول بصوب و هو ذكره منه و لا نخل - و نخل بفتح
 بر كسى که او نكفته باشد نخل شعر و سخن بر لبه بر خود
 که و گيزى گفته باشا نخل با نخل بضمه و دون رجع
 بفتحها نخلى على نخله بالضم عطيه مثله بالکسر كامين
 دادن بى عوضى و بطلبى و پيدا کردن و ناميدن
 كامين را و دعوى کردن نخل لا غرمى لا غرضان
 رجع بفتحها استحال مقدمه و نخل جسمه بالکسر ايضا
 بالفتح انصح - نخل ناعل او منزل - سيوف نواصل
 شمشير با بارىک و نكل شده استحال شعر ديگر را
 بر خود بستن نخل مثله و ايضا خود را بمذبه بى بستن
 نخل - نخل - نخليل - درخت خرما نخله كى

نخل ايضا نوعى از زيور - و بختن نخله بالضم سبوس
 نخل بفتحين پر و زرين هو احد اجزاء من الادوات
 على مقل بفتحين و بفتح النوا ايضا لغة - استخجال
 کردن و بهتر از گزيون نخل گزيون نخل الصدر
 اى ناصح - بطن نخله نام موضعى ميان مکه و طائف
 منخل بفتح النوا مشهوره نام شاعرى نخل بكسر النوا
 نام شاعرى از نوبل -
 نذل - نذل - از جاسه بجائى بدون - و
 ر بودن و نذلت الدلو اخر جهتها من البئر رجل نذل
 رگ ات ۲ نعت منه منديل بكسر تين ستار خوان
 و دستار که بر ميان بندند يقال نذلت بالمنديل و
 نذلت ايضا مندى بوى خوش نذلت شمره
 از بند که آن عطر بوسه منسوب است بند لان
 بضم الال و فتحها فذر نجل بضمى آنکه نشب با چنان
 نمايد که مردم را فرود ميگرد و هو مقدمه الصرع - نودان
 دوستان منودل بكسر الال پير چنان از غايت
 پيرى و يقال نودلت خصياه اسه استرخا و
 الرجل منودلا اسه مشى استرخيا - انذال روان
 شدن شکم -
 نذل - نذال - فرو ما يه شدن رجع بضمها فرو
 نذل و نذيل نعت منه -
 نزل - نزل - بالضم آنچه ميشو همان فرو و آينده
 نند از طعام و جز آن آنزال سج - و فرو نزل
 و برکت نزل بفتحين مثله يقال طعام كثير النزل
 و النزل - نزاله صلب و صافت شدن
 زمين چنانکه بانك باران سيل از وى
 روان شود رجع ك ات ۲ ارض نزله رگ
 ۲ و مكان نزل نعت منه - نزل اسه
 مجتمع و يقال وجرت القوم على نزلاتهم اى منازلهم

نخل

نذل

نشل

نذل

نزل

نخل

له و بالفتح مكان جوشيدن و با کردن آب فى الصلح نخل الموضع او كثر النخل وهو ماء اشد من الماء و نخله موضع رول و لا بد من دل ۲ اوق

فصل

نقل

نقل

نقل نقل

نقل نقل

نقل نقل

و علی استقامتتم- نزول فرود آمدن منزل لغتین
 کذلک (مع فت اک ۲۲ منزل رفت اک ۲۲) بیاید
 فرود آمدن- دسرامی- و آب نوره و منزله مثله و بیاید
 مرتبه و حرمت و بی لایح- نزول ایضا فرود آمدن
 بمنزله استنزال از مرتبه فرود افتادن- و فرود فرستادن
 منزل بفتح الزا، کذلک و فرود فرستادن و قول تعالی
 انزلنی منزلاً تسبیحاً- تنزیل فرود فرستادن ترتیب
 دادن منزل بدینک فرود آمدن انزال فرود آوردن
 نزول بالضم آب مرد و نزال مثل قطام بعضه انزل
 و جو معدول عن النازل نزال بالکسر فرود آمدن
 و گروه باجم و حرب نازل یعنی نازل ز کام ایقال
 به نزول و قد نزل سبیل جود لادیکبار فرود آمدن
 و منزه قول تعالی و لقد را نزلنا غیری لکم مرة تنزیل نما
 فرود آورنده و قول تعالی جنات الفردوس نزلاً
 قال لا تخشون من نزول الناس بعضهم علی بعض-
 نسل نسل- فرزند- و زاده- و زادن- و مع
 حد اض ۲۰ و پراختن مرغ و افتادن آن- و
 رختن ششم متحد لازم آسال کذلک و وقت پشم
 رختن شدن سوزان- و پشمی کردن بر قوم ایقال
 انسلت القوم امی تقد شتم تناسل از یکدیگر دادن
 نسول بالفتح تا نیکو بخت زه نگا در نسل لغتین
 شیر که از پستان- بی و دوشیدان بیرون آید نسل
 غسل گذاختن و از موم جدا شده- و آنچه افتد از
 پشم و چیز آن نسال بالضم که کس نسل نسلان
 جامه از کتفه افتاد و بی شایب و ویدن و مع
 حد اض ۲۰ قول تعالی ان ربهم سلوان-
 نسل نسل- گوشت بر کشیدن از گوشت
 حد اض ۲۰ ایقال کذلک نسل نسلان لکسر اول
 گوشت بر کشیدن از گوشت نسلان گوشت

نقل گوشت بی تو ابل پیوسته نسل لغتین جا سے
 غاتم از خصر-
 فصل فیصل- پیکان و تیغ و کار و نیزه فصل
 اتصال حج نسل لغتین (در حد اض ۲۰) تیغ فصل
 زان شدن رنگ خنا از دست و بیرون افتادن پیکان از تیر
 از ستور و سولی از ضراب شمال کینه فصل بلا بار مع فت
 حد اض ۲۰ در اندن پیکان با تیغ و سول الضراب فصل پیکان تیر
 بیرون کشیدن ایقال فصل السهم به قولم قدرت البعیر- و
 قدیض العین اذا نزلت منه القراد و القذی و
 پیکان در نشاندن و تیر و سول لاضراب و اتصال
 ستان از نیزه بیرون کردن و کان ایقال بالرجب
 فی الجبال پیوسته نسل لاضراب فصل و لال لانم کالوا
 نیزه و شمشیر و لایضرون نصل بیوند میان کردن
 دسرسن تحت المبین نصل نیزه شدن از گنده و
 بیرون کشیدن خود را اتصال بیرون کشیدن ایقال
 اتصال البیت السفلی یعنی گنده با گرم خاک را-
 فصل- مشاخصه- فصل- تیر اندازی با تیر
 کردن ایقال مشاخصه یا عیلة نصل فصل
 اتصال متماثل کذلک و سخن و شعر و دیگر کردن ایقال
 اتصال با نظام و الاشارة و فغان نصل عن فلان
 از تکلم عنه بگذرد و دفع- اتصال ایضا و معیت
 انداختن شتر در رفتن- و برگزیدن نصل نام مرد
 و بوفضا کیفیت با شتم بن عبد مناف-
 نطل- ناطل- کوزه که شراب بیاید پوسه
 شاطل نطل- نطل- دو- و سخن فطول بالضم آب
 جو شامیده بد از جای نطل نطل نطل نطل نطل
 نطل بالفتح آن آب-
 فصل- نطل- م- و بی مؤنثه نعلیه تصغیر با و
 زیر و رشت که سنگ ریزه از او درخشد

و بی که بر گوشه کمان زنده ایقال نعلت و نعلت
 نعل پوشیدم و مع لغتین ناعل بال فعل و ایقال بحار
 الوحش ناعل لصلوات حافره- ایقال نعل نعلت
 منه نعلت خفی و دایمی و لایقال نعلت نعل
 السیف آهن و غیره بن نیام شمشیر فرس نعل
 بیاد و رجل اسپ که میان شرم و رخ و سه سپید
 باشد و از آن برتر گذرد و چون از رخ برگذرد
 آزار محکم گویند و تیر منقله نعل انزع بر کنده
 نعل نعل- کفتار زر- و نام مردی در راز
 نعل نعل در کتار پیران سست-
 نعل نعل لغتین تیر شدن پوست فلان
 نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل
 نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل
 ایقال نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل
 میان مردم-
 نعل نعل- ناقصه- عطیه و عبادتی که واجب
 بود و منته ناقصه الصلوة و غیره و انتقال و رختن
 و نیز از شدن از چیز نعل نعل نعل نعل نعل
 ایقال حج نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل
 گذاردن نعل ایضا گنای نعل رضات ۲۰
 بعد از غره ماه سه شب و یک نعل و ریا-
 و مرد بسیار عطا- و نام مردی نعل نعل
 نعل نعل- از جا به جا نعل نعل نعل نعل نعل
 مع حد اض ۲۰ و موزه- و نعل کهن و در پچه
 کرده و در پی کردن نعل بالکسر نعل نعل نعل
 نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل
 ابن مسعود رضی الله عنهما نعل نعل نعل نعل نعل
 نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل
 نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل نعل

وشل
وشل

وچل

وصل

وچل

وؤل

ورل

وسل
وعل

برایش جستن واکه شل و غله گین و مزبله یقال
 ابن و قودرم الواو اوالت الماشیه فی المکان
 اگر اثرت فیہ باوالماء و ابعارها - استنوال گردان
 شتران اول نخست بقیض آخر و اصله او ال علی
 افضل صوز الاوسط فقلبت العزوة و او او اذ غمت
 یعل علی کلمه قلم بها اول منک الجمع الاوائل و الاوئی
 ایضاً علی القلوب و الاولون ایضاً و قبل اصله
 و اول علی قول قلبت الواو الاوئی هزوة و لم یجمع
 علی او اول لا استغفلم اجتماع الواوین بینما لغت
 الجمع و هو اذا جعلت صفة لم تصر منه تقول لقیته بما
 اتول و لا تغل عام الاول و تقول ما رأیته مذ عام
 اول بالرفع للصفة کما یک قلت اول من عامنا
 و بالنصب للظرف کما یک قلت مذ عام قبل عامنا
 و ضمت علی الغایة فی قولک ابدأ بهذا اول الی و چل
 ان انظر الی المحدثون نصبت کما تقول اول فلک
 ان لم تر شیاً یوما قبل امس قلت ما رأیته مذ اول من
 امس فان لم تره مذ یومین قبل امس قلت ما رأیته
 مذ اول من اول من امس لم تجاوز ذلک و یقال
 ذل اول بین لاولیة اولى مؤنث اول و چل انجری
 و آخر وائل پدر قبیلہ

وئل - و بابت بفتخین کرانی و ناگوار مدگی و چل بال
 گران و ناگوار شدن ریح بعضهما و بیل نعت منه
 و ایضاً محصایه سطر متویل شده و ایضاً بند بیدم
 و بیل مشاء و یقال بالاشارة و جلاء کوشموة بالفعل وقد
 استویبت الغنم - و استویبت البلد ای استویخمت
 و ذلک اذا لم یواضعک فی بدیک و ان کنت نجبه
 و ابل باران بزرگ قطره و بل مصدر مندرج من
 ک (م) و ستره مرض موبوءة - و قول تعالی فخذنا ما خذنا
 و بیل ای شده یا - قزب و بیل و صواب و بیل شده

و ابنته کرانه کنت از سر باز و وبال بالفتح نام آبی
 و شل - و شل بفتخین رسن الیبت و شیل یبت
 و نام مردی و اتلد نام مردی -

و چل - و چل بفتخین ترسیدن ریح کاف انهم
 موجل کذک و کسر اجمیم جامی ترس و فی المضارع
 اربع لغات یو چل یا چل و چل کذک فیما اشره
 من باب المثال اذا کان لازماً من قال یا چل چل
 الواو الفاعله ما قبلها - و من قال یچل بکسر ایما رفی
 لغته می اسد فانهم یکسرون یا را مستقبل اذا کان بعد
 یا و آخری تقوی احد الیائین لاخری و یقولون
 انا یچل و غیره چل انت یچل لکسرون الیاء فی یعلم و الامر
 منه یچل صارت الواو یاء کسرة ما قبلها و تقول
 انی من لا و چل و لا یقال فی المؤنث و جلاء و لکن
 یقال و جله و رچل و چل -

و چل - و چل بفتخین گل تنگ موحل بالفتح
 مصدر منه و بالکسر المکان و الاسم - و چل بسکون
 لغز و تیه فیه - و استوحل المکان - و چل الرجل
 بالکسر و وقع فی الوحل و او حله غیره - و او حله فوطه
 اسه غلبه فیه -

وؤل - و وؤیله - آئینه و پاره نقره و ذائل ریح
 و ذالة بالکسر پاره گوشت یقال قد توذلوا بینه
 اذا قطعوا بغیر قسم -

ورل - و رل - بفتخین جانور سه چون سوسما
 و رلان بالکسر و رال ارؤل سج -

وسل - و وسیله - سبب و دستاویز و وسیل سائل
 سج - تو سیل تو سل نزدیکی جستن بجزیه یقال سل
 الی اللہ تعالی وسیله و تو سل الیه بوسیله اذا تقرب
 الیه یعمل - تو سل ایضاً زدوی یقال خذ فلان الی سل
 اگر سر قبه الواو اصل الی اللہ تعالی بوسل نام آبی -

وشل - و شل بفتخین آب اندک و فی المشل و بل
 بالرمل او شال و نام کوهی بر تمامه و شلان چکیدن
 آب ریح ف اک (م) چبل و اشل یقطر منه الماء
 و جاد القوم او شالا ای بیع بعضهم بعضاً و شوال بالفتح
 یکی بهره - و سستی یقال فلان و اشل الخطایه
 ناقصه - ناقه و شول بالفتح بسیار شیر -

وصل - وصل - پیوند وصال سج و مند اجر
 و پیوند کردن جامه و یقال نداء وصل نداء منته
 و وصل رسیدن ریح ف اک (م) یقال و صلته و وصلته
 الیه - و صلته بالضم پیوستگی و بینما و صلته ای اتصال
 و وصل سج - وصل - صلته پیوستن و پیوسته شدن
 و عطا دادن و وصل مفاصل و الوصله الشاة
 الی الی حله سبعة ابطن عنائین عنائین فان ولدت
 فی الثامنة جدیداً یجوز بالآ لتمام ان ولدت جدیداً و عناقا
 قالوا و صلت انما فلا یجوز انما باسن اجلهما و لا
 یشر بلبنها النساء - اتصال رسیدن و پیوستن و صلیته
 ایضاً عمارت - و فراخی - و زمین فراخ و صائل
 جامه یا می مخططه یا بی و اصله موسمی پیوند کننده و صلیته
 آن زن که بر موسمی او پیوند کنند و فی الحدیث لعن
 اللذوالواصله و المستوصله توصل پیوستگی جستن بلطفت
 تو اصل پیوستگی کردن اتصال رسانیدن پیوندانیدن
 تو صیل مبالغة فی الوصل - مواصلة وصال پیوسته
 داشتن و منه المواصلة فی الصوم موصل بکسر ۲
 نام شهری - و پیوند رسن - و میان ران و منترین تر
 و اصل نام مردی او اصل سج -

وعل - و عل - رک (م) بزکوهی و عول او حال
 سج - و فی الحدیث یظفر التحوث علی الوعول الی قلب
 الضعفاء الا قویاء - و عل بسکون ۲ پناه - و چاره
 یقال مالی عن ذلک و عل و وعی ای مالی منت